

Cirkulärnr: 1996:32
Diariernr: 1996/0295
P-cirknr: 1996-2:12
Nyckelord: AD
Handläggare: Göran Söderlöf
Anna Lind
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1996-01-30
Mottagare: Kommunstyrelser
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1995 nr 153 angående kommuns
rätt att avskeda två vårdare på grund av att de för
vårdtagares pengar inköpt tio burkar starköl och tre
flaskor vin och tillsammans med vårdtagarna förtärt
dessa drycker
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1995 nr 153

Personalpolitik: 1996-2:12

Nyckelord: AD

Förhandlingssektionen
Göran Söderlöf
Anna Lind

1996-01-30

Kommunstyrelser
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1995 nr 153 angående kommuns rätt att avskeda två vårdare på grund av att de för vårdtagares pengar inköpt tio burkar starköl och tre flaskor vin och tillsammans med vårdtagarna förtärt dessa drycker

Bakgrund

Malmö kommun avskedade i mars 1994 två vårdare från sina anställningar hos kommunen som vårdare vid ett vårdhem för utvecklingsstörda personer.

Grunden var att vårdarna tillsammans med de två vårdtagarna, K en utvecklingsstörd kvinna i 80 års åldern och L en utvecklingsstörd man i 50 års åldern som stod under ständig medicinering, i januari samma år besökt en av kommunens fritidsstugor. Inför utflykten hade vårdarna, för K's och L's privata medel inhandlat tre flaskor lättvin 10 burkar starköl. De hade under vistelsen i stugan förtärt en del av dryckerna i sällskap med K och L. L var av medicinska skäl förbjuden att förtära alkoholhaltiga drycker.

Kommunalarbetarförbundet yrkade på ogiltigförklaring med hänvisning bl.a. till att uttryckliga regler om i vilken omfattning vårdare får låta sig bjudas av vårdtagare saknas i kommunen.

Kommunen hävdade att de hade laga skäl för avskedandena.

Arbetsdomstolen

AD anför att det måste anses vara en "självklar princip, att vårdpersonalen inte får låta sig bjuda på något som omsorgstagarna bekostat" och konstaterar vidare att det är ostridigt att de båda vårdarna har inköpt drycker för vårdtagarnas pengar och att de redan vid inköpstillfället haft för avsikt att dricka avsevärd del av de inköpta dryckerna själva. Initiativet har kommit från vårdarna eftersom ingen av de två vårdtagarna hade förmåga att uttrycka önskemål varken om inköp av alkohol, eller viljan att bjuda på detta.

Arbetsdomstolen finner det också styrkt att de båda vårdarna hade kunskap om vad som gällde i fråga om vårdtagarnas privata medel. Vårdarna anses därmed på ett mycket allvarligt sätt ha missbrukat sin ställning och förtroendet att handha vårdtagarnas pengar. AD fastslår att missbruket allvarligt rubbat allmänhetens förtroende för kommunen som omsorgsgivare och arbetsgivarens förtroende för vårdarna.

Till detta kommer enligt arbetsdomstolens bedömning det faktum att vårdarna åsidosatt vad som gällt för deras anställning genom att förtära starköl och vin under tid då de i tjänsten ensamma hade ansvar för de båda gravt utvecklingsstörda omsorgstagarnas personliga säkerhet.

Arbetsdomstolen avslutar med att konstatera att de båda vårdarna så allvarligt brutit mot vad som ålegat dem i tjänsten att arbetsgivaren inte haft skyldighet att erbjuda omplacering.

AD avslog Kommunalarbetsförbundets talan

Kommentar

I det aktuella fallet har AD fastslagit att missbruk av förtroende, och grovt åsidosättande av ansvarsförpliktelse är att betrakta som saklig grund för avsked. De båda arbetstagarna hade dels utnyttjat sin rätt att hantera omsorgstagarnas personliga medel på ett sätt som inte kan anses stå i överensstämmelse med vad som är god sed och praxis inom vården, dels under arbetstid brutit i ansvar då de förtärde alkohol i tjänsten.

Arbetsgivaren kan med stöd av domen, även i fortsättningen ställa höga krav på arbetstagarna vad avser missbruk, inte bara av förtroendet som arbetsgivaren givit, men även det förtroende arbetstagaren får direkt eller indirekt från vårdtagare i omsorgen.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Förhandlingssektionen

Markus Gustavsson

Göran Söderlöf

Bilagor

Arbetsdomstolens dom 1995 nr 153